

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20Co/111/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8817205028
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8817205028.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a členov senátu JUDr. Petra Straku a JUDr. Viery Kandrikovej v právnej veci žalobcu: Poštová banka, a.s. so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890, právne zastúpeného Advokátska kancelária RELEVANS s.r.o., so sídlom Dvořákovo nábrežie 8A, 811 02 Bratislava, IČO: 47 232 471 proti žalovanému: E. V., O.. XX.X.XXXX, V. B. XXX, XXX XX B., o zaplatenie 2 973,45 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 5Csp/2/2017 - 46 zo dňa 3.8.2017 takto

rozhodol:

I. Potvrďuje sa rozsudok vo výroku, ktorým žalobu čo do zvyšku zamietol a v súvisiacom výroku o trovách konania.

II. Stranám sporu sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol, cit.:

„Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 1965,86 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 1965,86 eur od 8.7.2014 do zaplatenia, a to všetko mu p o v o ľ u j e uhradiť v 100-eurových mesačných splátkach splatných vždy každého 25. dňa toho ktorého mesiaca k rukám žalobcu, začínajúc právoplatnosťou tohto rozsudku, pod následkami straty výhody splátok.

Žalobu žalobcu čo do zvyšku z a m i e t a.

Žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.“

V odôvodnení rozhodnutia okrem iného uviedol, že z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žalobca ako banka a žalovaný ako dlžník dňa 16.10.2013 uzatvorili Zmluvu o úvere.

V danom prípade zmluve chýba údaj požadovaný podľa § 9 ods. 2 písm. j) a k) zákona o spotrebiteľských úveroch. Zákon výslovne vyžaduje špecifikáciu splátky, aká časť z nej náleží istine, aká časť úroku a koľko z nej predstavujú prípadné poplatky. V zmluve absentuje aj celková čiastka, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť. V zmluve sa nikde nenachádza údaj o výške splátky poplatku za poistenie. V zmluve je nesprávne uvedená RPMN v neprospech spotrebiteľa. Žalobca totiž do výpočtu nezarátal poplatok za poistenie, ktorý považuje za doplnkovú dobrovoľnú službu. Zo samotného formulára úverovej zmluvy však nevyplýva, že sa jedná o dobrovoľnú službu, ktorá nemá byť súčasťou RPMN.

Naviac je potrebné dodať, že v danom prípade zároveň v bode 5. Zmluvy je drobným písmom uvedená netransparentná inkorporačná doložka.

Vychádzajúc z uvedeného je potom žalovaný povinný vrátiť žalobcovi len hodnotu toho, čo mu dodávateľ poskytol, bez akéhokoľvek navýšenia. Žalobca v zmysle zmluvy poskytol žalovanému sumu vo výške 3.000 Eur. Podľa predloženej špecifikácie žalovaný k predmetnej zmluve uhradil 1.034,14 Eur, preto je povinný žalobcovi vrátiť sumu 1.965,86 Eur.

Konečnú splatnosť úveru žalobca vyhlásil ku dňu 23.6.2014, pričom predčasné vyhlásenie splatnosti bolo žalovanému doručené dňa 26.6.2014 a pohľadávku žalobcu mal uhradiť do 10 dní. Žalobcovi teda dňom nasledujúcim po 7.7.2014 preukázateľne vznikol nárok na úrok omeškania z celej dlžnej sumy. Pokiaľ ide o uznanie dlhu zo dňa 9.3.2015 podpísané žalovaným s tým, že žalovaný uznal svoj dlh zo zmluvy o úvere v celom rozsahu v zmysle § 558 Občianskeho zákonníka, tak súd tento právny úkon považoval za neplatný podľa § 39 Občianskeho zákonníka, pretože je v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keďže v tomto uznaní dlhu nie je presne určená výška pohľadávky.

O trovách konania rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 a ods. 2 CSP.

2. Proti tomuto rozsudku podal žalobca včas odvolanie. Nesúhlasil s názorom súdu prvej inštancie o nesplnení povinnosti uviesť výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, a v tejto súvislosti poukázal na Smernicu rady 2008/48/ES a rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/2015. K celkovej čiastke úveru uviedol, že tento údaj zmluva obsahuje vo forme informácie, že celková čiastka úveru predstavuje súčet výšky úveru a celkových nákladov spojených s úverom. Údaj o výške poisťného je uvedený v poisťnej zmluve a Sadzobníku poplatkov. Žalobca má za to, že RPMN je uvedená v správnej výške, nakoľko uzatvorenie poistenia nebolo podmienkou poskytnutia úveru. Nesúhlasil ani s názorom súdu prvej inštancie o netransparentnej inkorporačnej doložke. Trval na tom, že má nárok na zmluvný úrok aj po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru. Považoval uznesenia dlhu za platné. Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutej časti zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alebo zmenil a vyhovel žalobe v plnom rozsahu a zároveň žalobcovi priznal náhradu trov konania.

3. Krajský súd v Prešove (ďalej aj „odvolací súd“) preskúmal vec bez nariadenia pojednávania (§ 379 a nasl. CSP) a dospel k záveru, že rozsudok je vecne správny.

4. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

5. V súvislosti s údajom podľa ust. § 9 ods. 2 písm. k) Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „ZoSÚ“) a rozsudkom Súdneho dvora vo veci C-42/2015 Home Credit Slovakia, a.s. a Klára Bířová odvolací súd poukazuje na priamy účinok smerníc. Otázka priameho účinku smerníc sa vo všeobecnosti v podstate týka vymedzenia podmienok, za ktorých vnútroštátne orgány môžu určitú normu práva Únie aplikovať priamo, bezprostredne, na prípad, ktorý riešia. Vzhľadom na existenciu ustálenej judikatúry SD EÚ na otázku priameho účinku smerníc v spore medzi jednotlivcami (v tomto konkrétnom prípade veriteľ verzus spotrebiteľ) v zásade platí zákaz horizontálneho priameho účinku spočívajúci v tom, že žiadne ustanovenie smernice zaručujúce jednotlivcovi práva alebo ukladajúce povinnosti ako také sa nemôže použiť v rámci sporu, v ktorom stoja proti sebe výhradne jednotlivci. Z uvedeného vyplýva, že priamy účinok je tak v zásade možný len v spore medzi jednotlivcom a štátom, kedy sa jednotlivec dovolá svojho práva vyplývajúceho zo smernice priamo voči štátu ako subjektu zodpovednému za nesprávne implementovanie smernice.

Problém nastal v súvislosti s pochybnosťami, kde sú hranice nepriameho účinku smernice. Súd totiž na jednej strane má za cieľ v zmysle rozsudku C-42/15 dosiahnuť plný účinok smernice pri využití všetkých aplikačných metód a ustanovení celého právneho poriadku, no na druhej strane existujú obavy, aby nedošlo v sporoch medzi jednotlivcami k aplikácii nepriameho účinku smernice contra legem a navyše aj proti princípom súkromného práva akými je aj princíp právnej istoty.

6. Dôležitý je tiež výklad rozsudku súdneho dvora vo veci C-42/15 a smernice 2008/48/ES, pretože sa zdá, že súdny dvor mal „eurovýhradu“ len k amortizačnej tabuľke ako povinnej náležitosti zmluvy a

len vo vzťahu k istine. Prejednávaná vec sa však netýka amortizačnej tabuľky, ale špecifikácie splátok úveru podľa jednotlivých zložiek, čo je v konečnom hľadisku relevantné aj na účely transparentnosti vstupných údajov pre výpočet RPMN.

7. Tak explicitne presné ustanovenie akým je ustanovenie § 9 ods.1 písm. k) ZoSÚ cez prizmu eurokonformného výkladu nemožno ignorovať a tolerovať absenciu údajov o výške, počte a termíne splátok istiny, úrokov a iných poplatkov v žiadnej zmluve o úvere. Zákonodarca v citovanom ustanovení jasne deklaroval aké následky sú spojené s absenciou obligatórných náležitostí uvedených pod písm. k) § 9 odsek 1 ZoSÚ a odvolací súd nevidí dôvod na odklon od vnútroštátneho predpisu, ktorý bol v čase vydania napadnutého rozsudku a aj stále je platný a účinný

8. Klausula objasňujúca špecifikáciu splátok úveru nielen podľa istiny ale aj úrokov a poplatkov má význam, aby bol jasný údaj, (i) z čoho splátka pozostáva, (ii) či splátka obsahuje aj poplatky, (iii) či neobsahuje poplatky, ktoré nemajú byť zaradené do RPMN), (iiii) či ide o amortizované splácanie alebo bez amortizácie alebo (iiiii) údaj o tom, v ktorých splátkach je výlučne istina a v ktorých len poplatky (pri niektorých typoch úverov sú zmluvy formulované tak, že najprv sa splácajú výlučne úroky a v poslednej splátke istina) a pod .

Špecifikácia splátok úveru môže odhaliť aj nekalé obchodné praktiky, ak by nedošlo k naplneniu predzmluvných informácií o splátkach úveru (cieľ podľa II. bod 2 smernice 2008/48/ES).

9. Povinnými náležitosťami zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa úpravy platnej v čase uzavretia zmluvy medzi stranami sporu boli aj suma, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, pričom slová suma, počet a termíny splátok sa viažu ku každej z tam uvedených zložiek spotrebiteľského úveru, teda tak k istine, ako aj k úrokom a iným poplatkom. Je teda jednoznačné, že v každej zmluve musí byť uvedená tak výška istiny, ako aj úrokov a iných poplatkov, taktiež aj ich počet a termíny splátok. V danom prípade zmluva o úvere, ktorá bola uzatvorená medzi stranami sporu (č.l. 14 spisu) obsahovala len výšku, počet a termíny anuitnej splátky, a to v sume 75,29 Eur v počte 72 splátok s dátumom splatnosti na 25. deň v mesiaci.

10. Odvolací súd má za to, že princíp právnej istoty prevažuje, smernica nemá priamy účinok na horizontálne vzťahy medzi jednotlivcami a nepriamy účinok smernice nemožno použiť contra legem, a preto v súlade s doterajšou masívnou aplikačnou praxou súdov je v prípade absencie náležitosti špecifikácie splátok podľa istiny, úrokov a poplatkov je potrebné poskytnutý úver považovať za bezúročný a bez poplatkov.

11. Záverom odvolací súd dodáva, že uznesením Krajského súdu v Prešove č.k. 22Co/20/2018 zo dňa 27.3.2018 bola podaná prejudiciálna otázka v reakcii na rozsudok C-42/15 a odkazuje tiež na závery uvedené v rozsudku Krajského súdu v Prešove č.k. 13Co/22/2017 zo dňa 27.3.2018, č.k. 20Co/76/2017 zo dňa 27.3.2018, č.k. 3Co/27/2018 zo dňa 24.4.2018.

12. Z tohto dôvodu je podľa odvolacieho súdu plne legitímny záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, a to v súlade s ust. § 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ.

13. Ďalším dôvodom bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru je v zmysle ust. § 11 ods. 1 písm. d) ZoSÚ aj nesprávne uvedená výška RPMN v neprospech spotrebiteľa. Sám žalobca v odvolaní uviedol, že v RPMN nie je započítaná výška poistného.

14. Podľa § 2 písm. i) ZoSÚ, na účely tohto zákona sa rozumie ročnou percentuálnou mierou nákladov celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19.

Podľa § 2 písm. g) ZoSÚ, na účely tohto zákona sa rozumie celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poistné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok.

15. Odvolací súd sa nestotožňuje s názorom žalobcu o tom, že uzavretie poisťnej zmluvy nebolo podmienkou získania úveru, nakoľko zmluva o úvere nedáva spotrebiteľovi možnosť zaškrtnúť, či o poistenie vyslovene žiada alebo ho odmieta, ale dáva spotrebiteľovi voľbu len vo vzťahu k druhu poistenia.

Ak žalobca tvrdí, že ak spotrebiteľ poistenie nechce, tak žiadne políčko neoznačí, tak odvolací súd dodáva, že takýto spôsob možnosti odmietnutia poistenia je pre spotrebiteľa zavádzajúci a nejasný. Spotrebiteľovi musí byť zrozumiteľne informovaný a musí mu byť daná jednoznačná možnosť slobodne sa vyjadriť, či poistenie schopnosti splácať úver žiada alebo nie. Žalobca takýmto spôsobom zneužil svoje postavenie silnejšej zmluvnej strany a spoliehal sa na to, že spotrebiteľ vyplní všetky políčka uvedené vo formulárovej zmluve, vrátane výberu druhu poistenia.

Vychádzajúc z uvedeného má odvolací súd za to, že uzavretie poistenia bolo podmienkou získania úveru, a preto ak poisťné nebolo zahrnuté do výšky RPMN, zmluva sa považuje za bezúročnú a bez poplatkov.

16. Vzhľadom na to, že pre bezúročnosť a bezpoplatkovosť postačuje absencia čo len jednej náležitosti podľa ust. § 9 ods. 2 ZoSÚ, ďalšími dôvodmi sa odvolací súd nezaoberal.

Keďže úver je bezúročný a bez poplatkov, v dôsledku čoho žalobca nemá nárok na zaplatenie žiadnych úrokov ani poplatkov, odvolací súd sa ďalšími odvolacími námietkami žalovaného spočívajúcimi v uvedení celkovej čiastky úveru a údajov o výške poisťného, v transparentnosti inkorporačnej doložky, či nárok na zmluvný úrok po zosplatnení, nezaoberal.

17. Pokiaľ ide o právny úkon žalovaného - uznanie dlhu, odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s odôvodnením súdu prvej inštancie. Tento právny úkon nemožno považovať za platný, nakoľko žalobca žalovanému vo forme návratky zaslal formulárové a žalobcom vopred pripravené tlačivo označené ako „Uznanie dlhu“, ktoré žalovaný bez znalosti veci podpísal. Žalobca zo svojej pozície silnejšej a právne zdatnejšej zmluvnej strany využil toto svoje postavenie a primäl spotrebiteľa podpísať uznanie dlhu. Je otázne, či v situácii, ak by žalobca žalovanému nezaslal tlačivo označené ako „Uznanie dlhu“, by žalovaný z vlastnej vôle a iniciatívy dlh uznal.

18. Vychádzajúc z dôvodov, ktoré uviedol, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti ako vecne správny, postupom podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP, potvrdil.

19. Správne rozhodnutiu súdu prvej inštancie vo veci samej zodpovedá aj súvisiaci výrok o trovách konania, ktorý odvolací súd podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP, stotožňujúc sa s dôvodmi v rozhodnutí o trovách konania, potvrdil.

20. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa ustanovenia § 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia bola skutočnosť, že žalovanému v súvislosti s odvolacím konaním žiadne trovy nevznikli.

21. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).